

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

dorthin gelangt, ertönt dumpf das Kommando des Oberstleutnants :

— Habt Acht!

Die Köche nehmen erschrocken eine stramme Haltung an, während die Schöpflöppel und andere Utensilien schnell aus ihrer Hand fliegen. Ein stummes, andächtiges Schweigen erfüllt die Luft. Doch kaum ist der Zug vorüber, hört man wieder das frühere Lärm. Das Leben weicht dem Tode nicht : es fordert sein Recht. Vielleicht ist es so richtig ...

Am Grabe wartet schon der Sarg. In Eile ward er aus dem weichen Holze der Liebesgabenkisten, ungehobelt und roh gezimmert worden. Neben dem Sarge ein Kranz aus ärmlichen Zweigen. Die Zeremonien absolviert Feldkurat Babich nach katholischem Ritus. Auf sein Gebetbuch fällt das Licht einer elektrischen Taschenlampe. Wir bilden eine Mauer auch um dies verwaiste Licht — es könnte uns dem Feinde verraten. Auch der Priester beugt sich aufs Licht nieder. Nach dem lateinischen Recitativ wird der Sarg ins Grab geleitet. Oberstleutnant v. Pfalz gedenkt noch mannhaften, gerührten Worten des dahingeschiedenen Kameraden:

— Das Andenken Deiner edlen Persönlichkeit — spricht er voll Rührung — wird ewig leben in dem goldenen Buche der Regimentsgeschichte, unsere Herzen sollen Deiner nie vergessen!

Jeder sinkt ins Knie, gebrochen und voll Trauer, auf diese Schlussworte. Im Dunkeln ertönt manches aufsteigende Schluchzen. Jeder will eine Scholle aufs Grab werfen. Nur schwer bricht die zu Eis erstarrte Erde unter den Hieben des Spatens ...

Wir suchen einander im Finstern. Leise, wortlos, mit schwerem Herzen ziehen wir den langen Graben entlang «nachhause». In der Deckung wird jeder von seinen daheimgebliebenen, stumm trauernden Kameraden erwartet. Jeder berichtet kurz das Geschehene, lange sitzen wir beim fahlen Lichte der abbrennenden Kerze stumm, in Nachdenken versunken ...

Noch schwerer ist's, die Hinterbliebenen zu verständigen. Wer soll es leisten? Keiner kann es übers Herz bringen. Endlich tut's ein Kamerad, der Advokat. Auch dieser schwer. Voll Gefühl, langsam schreibt er. «Trotz der sofortigen, sorgfältigen Pflege ...» «konnten wir ihn nicht am Leben erhalten.» Tod: dies Wort wollten und konnten wir nicht niederschreiben.

Ernst Ballagi Leutnant i. d. Res.

— Hapt acht!

A szakácsok ijedten feszes merevségebe vágódnak, a merítőkanalak és más edények lassú csörrenéssel lábhoz kerülnek. Néma, áhítatos csend terül el a környéken. De alighogy a menet tovább ért, az előbbi zaj újra felhangzik. Az élet nem tér ki a halálnak: jogot kér. Talán igaza van ...

A sír szájánál ott vár a koporsó. Szeretet-adományok gyalulatlan, puhafa-ládáiból sebtében tákolták össze. A koporsó mellett galyóból font koszorú. A szertartást Babich Feldkurát, zsidó pap híján, katholikus szer-tartás szerint végzi. Szertartás-könyvére kis villamos zseblámpával világítani kell, amíg olvas. A fény könnyen elárulhat az ellen-ségnek. Falat formálunk a fény mögé, A tisztelelő is ráhajol a fényre. Gyorsan. sebesen olvas, hogy a szertartás minél rövidebb ideig tartson. A latin recitátum után leeresztik a koporsót. Pfalz alezredes néhány férfias, meghatott szóval búcsú-tatja az elköltözött bajtársat.

— Nemes egyéniséged emléke — mondja — ezredünk történetének aranylapjain és sziveinkben örökkel él.

A befejező szavakra mindenki megtörten térdre roskad. A sötétből nem egy feltörő zokogás hallszik. A sírra mindenki akar göröngyöt dobni. A megfagyott föld nehezen enged az ásonak ...

A sötétben megkeressük egymást. Halkan, szótlanul, ólmos szívvel húzódunk a hosszú árkon keresztül «haza». A fedezékekben mindenkit vár nehány otthon maradt, magában gyászoló bajtárs. Röviden beszámolunk s aztán a gyengén világító gyertyánál sokáig ülünk. Némán. Gondolkozva ...

Nehéz, nagyon nehéz a hozzátartozókat értesíteni. Ki írja meg? Egyikünk sem akarja vállalni. Egy ügyvéd bajtársunk végre hozzáfog. Nehezen. Melegen, óvatosan fogalmaz. «A rögtön alkalmazott, gondos ápolás ellenére ...» «Nem tudtuk az életnek meg-menteni». Meghalt : ezt a szót nem akartuk, de nem is tudtuk volna leírni.

Ballagi Ernő tart. hadnagy.